

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

Regvla I. Omnis res, per quas causas nascitur, per easdem dissolvitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

SUMMARIUM.

1. *Restringenda hac Regula est ad obligationes.*
2. *Ejus sensus.*
3. *Non procedit in obligationibus spiritualibus.*
4. *Et descenditibus ex delicto.*
5. *In aliis etiam necessaria non est.*

Regula hæc ad verbum refertur §. *Omnis*, post *can. Beata*, 27. q. 2. etique concordat *Regula* 35. in *Pandectis*, cujus tenor est, *Nilil tam Naturale est, quam eodem genere quodque dissolvere, quò coligatum est: cui subicitur, Ideo verborum obligatio verbis tollitur: nudi consensus obligatio contrario dissensu dissolvitur.* Quæ exempla Regulam nostram non paucis difficultatibus expediunt, dum ejus generalitatem ad obligationes, nec immeritò, restringunt; cum in rebus natura & arte factis apertè non procedat; igne enim produci ignem, non etiam extingui: lanam eò modò, quò rubra evasit, albam non reddi, experientià doceamur.

Magis, nec malè, Regulam coarctant *Glossa V. Omnis*, & *Panormit. pr. & n. 2.* eam ad obligationes solùm temporales reducentes; ut ejus

Sensus sit, *Omnis res, id est, omnis obligatio seu contractus temporalis ac civilis per quascunque causas, sive media & modos, contrahitur aut inducitur, per eosdem dissolvitur; cum serè quibuscunque modis obligamur, iisdem in contrarium actis liberemur, ex sententià Pauli ICT. & Regula 33. in Pandectis; sic enim emptio venditio mutuo consensu perficitur & dissolvitur ante traditionem: & post hanc factam, accedente mutuo consensu, contrarià rei & pretii red-*

dem R uor. in o. sic etiam iegans omnem penum, præter vinum, quod Romæ habet, solam penum, quæ Romæ est, legasse videtur, *l. Nam quod & §. 6. cit.*

15. Secundum, Exceptio firmat Regulam in contrarium in calibus non exceptis, *l. Quæsitum & V. Denique cit. & l. Ex eo 18. ff. de Test.* cum; quia speciem aliquam sub genere contentam excipiens de cæteris sub eodem contentis cogitasse videtur, de iisque contrarium sentire, *l. Cum Prator cit. pr.* tum verò; quia verba Regulæ, cum generalia sint, omnes casus, quos significant & non excipunt, sub dispositione comprehendunt, *cit. Dynus n. 12. & Tuschus Concl. cit.* Nisi casus exceptis omnino similes, vel aliunde expressè vel tacitè sint excepti: aut ex aliqua ratione verisimile non sit, disponentem de iis idem, quod de aliis sensisse: vel demum correctio Juris aut aliquod absurdum sequatur.

16. Tertium, Exceptio non ampliat Regulam, hoc est, non facit, ut ejus dispositio comprehendat aliqua, quæ, exceptione non factâ, Regulæ verba ex proprietate sermonis non comprehensissent. Ratio aperta est; quia exceptio ex natura sua Regulæ detrahit, non addit: ab ea aliquid eximit, non includit aliquid, quod, illâ exceptione cessante, non includisset, *cit. Decius n. 23. & Tuschus Conclus. cit. n. 4.*

ARTICULUS II.

De Regulis Juris in Decretalibus Antiquis.

REGULA I.

Omnis res, per quas causas nascitur, per easdem dissolvitur.

tii redditione, *l. Prout 80. ff. de Solut. & §. fin. Instit. Quibus mod. toll. oblig.* Sic stipulatio tollitur per stipulationem, & pactum prius abrogatur posteriori, *l. Si unus 27. §. 2. ff. de Pactis*: non quidem hoc, sicut illa, ipsò Jure, sed ope exceptionis sive replicationis. Ratio est; quòd stipulatio fomentum & vim à Jure Civili habeat; ut præcedentem obligationem ipsò Jure perimat; non etiam pactio nuda, per tradita à Bruneman. *in l. Si unus cit. n. 4. & supra Lib. 1. tit. 35. à n. 16.* Sic obligatio legalis, legislatoris præcipientis vel prohibentis voluntate legitime promulgatà, inducitur, eademque revocatur, *arg. c. Alma 24. pr. de Sent. excom. in 6.* Simili ferè modo testamentum solenne per aliud solenne revocatur, *l. Hac consultißima 21. C. de Testament.* Pluribus exemplis Regulam hanc illustrant Streinius & Gonzalez *Uterque n. 2.*

3. Eam autem ad obligationem temporalem reducendi ratio est; quia, in spiritualibus Regulam nostram non procedere, exploratum est; cum non solum in Baptismo & Ordine; quòd hæc Sacramenta semel suscepta, sicut non iterantur, sic nunquam amittantur, Glossa *V. Omnis cit.* sed etiam in matrimonio ei locus non sit; quia hoc mutuò consensu, quò contractum est, non dissolvitur; quòd semper Sacramentum vel signum sit rei sacræ & spiritualis, scilicet conjunctionis Christi cum Ecclesia per assumptionem carnis humanæ, si per carnalem copulam consummatum, *c. Debitum §. de Bigamis & c. Unico de voto in 6.* si verò ratù duntaxat sit, unionis inter Deum & animam iustam per gratiam & charitatem, *c. Debitum cit.* Ratio discriminis inter spiritualia & temporalia est; quòd ista faciliùs destruantur, quàm constituantur; illa faciliùs constituantur, quàm destruantur, *c. Inter corporalia 2. de Trans-*

lat. Episc.

Eandem etiam ad Civilem obligationem referendi ratio est; quòd obligatio descendens ex delicto non tollatur factò contrariò: sed deponitione sive perfolutione poenæ, pactione vel dissimulatione adeò; ut reus neque restitutione liberetur, *l. Qui ea 65. ff. de Furtis & l. Non prodest §. ff. Vi bonor. rapt.*

5. Illud etiam probè notandum est cum Glossa *in Reg. cit.* hæctenus declaratà Regulam non negari obligationes aliis, quàm, quibus inductæ sunt, modis dissolvi posse, ut proximè *cit. Regulam Civili* insinuat; sic enim contractus & obligationes aliquæ morte, reali solutione & compensatione tolluntur: licet ista non inter venerint in eorù constitutione. Sic etiam possessio, quam corpore simul & animò adipiscimur, *l. Possideri 3. §. 1. solò animò* amitti potest, *l. cit. §. 6. ff. de Adquir. possess.* Frequentior tamen & magis naturalis dissolvendi modus est, qui constituendi fuit, *Reg. Nihil cit.*

Deinde præ oculis habenda est altera & præfenti respondens Regula Civilis, *Ferè quibuscunque modis obligamur, iisdem in contrarium actis liberamur*; particula enim *Ferè* satis indicat, id Regulare duntaxat, non perpetuum esse: &c, sicut hanc, sic nostram quoque Regulam exaudiendam de obligationibus & contractibus, lege vel naturà sua non exceptis.

REGULA II.

Facta, qua dubium est, quò animò fiant, in meliorem partem interpretamur.

SUMMARIUM.

1. Quòd factum hominis dubium.
2. Sensus